

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

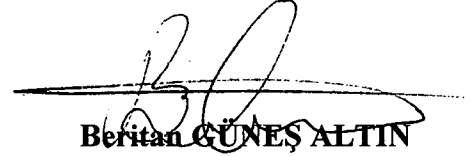
Sayı : 16612

Tarih : 20.02.2026

41314

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Akın GÜRLEK tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederiz.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve Birleşmiş Milletler Çocuk Adaletinin İcrasına Dair Asgari Standart Kuralları (Pekin Kuralları) uyarınca çocuklar bakımından özgürlükten yoksun bırakma “son çare” olmalıdır. Ancak Türkiye'deki çocuk adalet sisteminde bu ilkenin fiilen uygulanmadığı, çocukların yetişkinlerle benzer hatta kimi durumlarda daha ağır uygulamalara maruz bırakıldığı görülmektedir.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü verilerine göre 02.02.2026 tarihi itibarıyla en az 4505 çocuk hapisanelerde tutulmaktadır. Ayrıca Ocak 2026 protestoları gerekçe gösterilerek en az 99 çocuk gözaltına alınmış, 25 çocuk tutuklanmıştır. Tutuklanan çocuklardan sadece birisi olan 16 yaşındaki kız çocuk, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek “örgüt propagandası” iddiasıyla tutuklanıp İzmir Çocuk ve Gençlik Kapalı Hapishanesi'ne gönderilmiş, Hapishane girişinde ise çıplak aramaya maruz bırakıldığı ve koğuştaki fiziksel şiddet gördüğü bilgileri tarafımıza iletilmiştir.

En yoğun tutuklamaların olduğu kentlerden birisi olan Şırnak'ta tutuklanan 9 çocuk ise, kentte çocukların barındırılabilirdiği kapalı hapishane bulunmasına rağmen rızaları dışında Hatay Çocuk ve Gençlik Kapalı Hapishanesi'ne sevk edilmiştir. Çocuklar; gözaltında avukat görüşme yasağı, fiziksel ve psikolojik şiddet, yönlendirilmiş ifade, baskı ile imza, kelepçeli ve hijyenik olmayan sevk, hapishanede çıplak arama, hakaret, saç kesme, aile görüşlerinin engellenmesi, temel ihtiyaçlara erişim kısıtlaması gibi ağır hak ihlallerine maruz bırakıldıklarını tarafımıza aktarmıştır.

Bu uygulamalar; çocuğun üstün yararı ilkesi, özgürlükten yoksun bırakmanın son çare olması ilkesi ve çocuk adalet sisteminin koruyucu niteliği ile açıkça çelişmektedir.

Bu bağlamda;

1. 20.02.2026 itibariyle hapisanelerde bulunan çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların kaç tutuklu, kaç hükümlüdür?
2. Ocak 2026 protestoları kapsamında gözaltına alınan ve tutuklanan çocuk sayısı kaçtır? Bu çocuklara isnat edilen suç tipleri nelerdir?
3. Çocuklar bakımından tutuklama tedbirinin “son çare” olması ilkesinin uygulanıp uygulanmadığı nasıl denetlenmektedir? Bu konuda somut istatistikî veri mevcut mudur?
4. İzmir ve Hatay’daki çocuk hapisanelerinde çıplak arama yapıldığı iddiaları doğru mudur? Bu iddialar hakkında başlatılmış idari veya adli soruşturma var mıdır?
5. Gözaltı süreçlerinde çocukların avukatla görüşme hakkının kısıtlandığı ve sosyal çalışmacı olmaksızın ifade alındığı iddiaları araştırılmış mıdır?
6. Şırnak’ta tutuklanan çocukların ailelerinden yüzlerce kilometre uzak bir hapishaneye sevk edilmesinin gerekçesi nedir? Bu karar verilirken çocuğun üstün yararı ilkesi nasıl gözetilmiştir?
7. Çocukların eğitim hakkının kesintiye uğramaması için Bakanlığınız tarafından alınan tedbirler nelerdir?
8. Çocuklara yönelik hak ihlallerinin önlenmesi amacıyla çocuk hapisanelerinde bağımsız ve düzenli denetim mekanizmaları işletilmekte midir?